

Gerijpt meesterschap bij Osiris Trio

23-11-2016

****

OSIRIS TRIO

Peter Brunt – viool

Larissa Groeneveld – cello

Ellen Corver - piano

22/11/16 Deventer Schouwburg

Door Maarten Mestrom

DEVENTER – Al bij de eerste maten is het duidelijk: deze musici kennen elkaar door en door. De luisteraar hoort niet alleen de individuele instrumentale vaardigheden maar ook een klankcultuur die pas ontstaat na jaren intensief samenspel. In de grote zaal van de Deventer Schouwburg leverde het gerijpte meesterschap van het Osiris Trio, met pianiste Ellen Corver, celliste Larissa Groeneveld en violist Peter Brunt, een interessant, twee eeuwen muziekgeschiedenis omvattend programma op.

Joseph Haydn wordt vaak gezien als de grondlegger van het pianotrio. Met Beethoven, die in zijn jonge jaren les heeft gehad van Haydn en in die periode zijn eerste pianotrio's schreef, ben je dichtbij de bron van dit repertoire. Het Trio in Es opus 70 nr. 2 hoort bij de latere trio's die Beethoven in 1808 schreef. Opus 70 nr. 2 is een lichtvochtig werk met alleen snelle delen die in de handen van het Osiris Trio een geroutineerde, vlekkeloze en energieke uitvoering kregen.

Van even hoge uitvoeringskwaliteit maar inhoudelijk spannender en een stuk uitdagender was het moderne Chiasmos van Willem Jeths uit 2000. Het had zeker wezenlijke toegevoegde waarde dat Willem Jeths – zijn overgrootvader bleek ooit nog directeur van de Deventer Schouwburg te zijn geweest - zelf aanwezig was om een toelichting op zijn compositie te geven. In veel hedendaagse stukken wordt een ander muzikaal idioom toegepast dan in het klassieke repertoire en een toelichting daarop maakt een stuk toegankelijker.

Los van alle 'kruistechnieken' die Jeths bij het schrijven naar eigen zeggen heeft gebruikt, bleek Chiasmos een opmerkelijk vitaal, Bartók-achtig stuk dat hamerend en agressief begint en op een dwingende en logische wijze naar een etherisch en verstillend einde leidt. Roept Beethoven soms associaties op met meanderende beekjes en het geluid van dravende paardenhoeven in

uitgestrekte Midden-Europese bossen; Jeths voert naar het zonder hulpmiddelen onhoorbare klankspectrum van FM en AM frequenties van de twintigste eeuw.

Het is ook duidelijk dat het stuk – oorspronkelijk ook voor het Osiris Trio geschreven – de drie musici aan het hart gaat. De intense en zeer geconcentreerde uitvoering was van grote klasse.

Van de componist die bekend is geworden van zijn twaalftoonstechniek lijkt het laat-romantische Verklärte Nacht opus 4 uiteindelijk misschien wel het werk te zijn dat de tand des tijds het beste doorstaat. In ieder geval wordt het de laatste jaren relatief veel gespeeld.

Oorspronkelijk schreef de nog jonge Schönberg het voor strijksextet en hij maakte jaren later een bewerking voor strijkorkest. Hij liet zich inspireren door het schone gedicht van Richard Dehmel waarin een man een vrouw vergeeft die het kind van een ander draagt. Een thematiek van schuldgevoel, vergeving en verzoening die anno 2016 een echo lijkt van een (bijna) verdwenen tijdperk.

Van de Verklärte Nacht die tijdens dit concert ten gehore werd gebracht kan de naam van Eduard Steuermann niet ongenoemd blijven. Het was deze pianist die de strijksextetcompositie omwerkte voor piano, viool en cello. Dat is zo'n ingrijpende wijziging dat het bijna een nieuw werk wordt. Meer dan in het homogene origineel ga je in de pianotriooversie de twee strijkers horen als de stem van de man en de vrouw. (Waarbij, onlogisch genoeg qua toonhoogte, de cello soms meer de vrouw en de viool meer de man lijkt te vertegenwoordigen.) De piano brengt een hele nieuwe klankwereld het stuk binnen waardoor het 'Franser' aandoet dan in de originele bezetting.

Mooi is de balans tussen de drie musici. De spil is Ellen Corver met haar krachtige en doelgerichte spel. Zij is het muzikale ankerpunt waar de twee strijkers, ieder op hun eigen wijze en in dialoog met elkaar, hun lied kunnen zingen.

De grote zaal van de Deventer Schouwburg was – wederom – opvallend goed gevuld met een aandachtig en geconcentreerd luisterend publiek tijdens dit 377ste concert van de Stichting Kamermuziek.

Het volgende concert is op dinsdag 13 december. Pianist Boris Giltburg speelt een hoogromantisch programma met onder meer Brahms en Rachmaninov.

